

EL LLENGUATGE

**Inversions
(III)**

És ben sabut que quan el complement d'un verb que regeix una de les preposicions *a*, *en* o *de* és representat per una oració subordinada introduïda per la conjunció *que*, aquesta conjunció origina la caiguda o abdicació de la preposició que hi entraria en contacte. Diem, així, *M'acostumo a certes coses* però *M'acostumo que no digui res*, *No s'adonen de la seva ineptitud* però *No s'adonen que no ho saben fer*. L'omissió de les preposicions *a* i *de* en les oracions complexes que hem transcrit, però, no fa que les subordinades de cada una d'elles deixin d'ésser complements preposicionals i així, si s'han de pronominalitzar, la primera és substituïda pel pronom *hi* (que correspon a la preposició *a*) i la segona pel pronom *en* (que correspon a la preposició *de*): *No m'hi acostumo, que no digui res* i *No se n'adonen, que no ho saben fer*.

Es clarament perceptible que en aquestes dues construccions que acabem de transcriure, l'element que pronunciaríem amb més èmfasi és el verb de l'oració principal (*acostumo* i *adonen*), que hi figura en primer lloc. I si invertíem l'ordre de les dues oracions, és a dir, posàvem en primer lloc l'oració subordinada, com a element introductor, continuaria ésser el verb de la principal, ara en segon lloc, el que caldria pronunciar amb un èmfasi o tonicitat superior: *Que no digui res, no m'hi acostumo* i *Que no ho saben fer, no se n'adonen*. Aquestes construccions se solen usar quan en l'oració principal hi ha un altre element (un complement adverbial, certs subjectes, etc.), que és el que es vol remarcar: *Que no digui res, no m'hi acostumaré mai*; *Que no ho saben fer, no se n'adona ningú*. Però si és l'oració subordinada, usada com a element introductor, que convé remarcar, cal aleshores prescindir del pronom feble i recórrer, tal com dèiem ahir, al pronom neutre *això*, susceptible d'ésser precedit per una preposició, a fi de respectar el règim del verb: *Que no digui res, a això no m'acostumo!* i *Que no ho saben fer, d'això no s'adonen!*, construccions anàlogues a *El rellotge, he agafat jo!* (sense pronom feble i amb l'èmfasi a l'element introductor). L'exemple següent és de Pompeu Fabra: *Que no hàgim pervingut a la descoberta i a l'esmena de totes les defectuositats del català actual, d'això no ens faran retret els qui ens succeïran en l'àrdua tasca de refer la llengua* (*Literats i gramàtics*, MOLC, núm. 28, pàg. 140).